

VRAGEN AAN DE NOTARIS

Financiële zaken regelen voor een ander.

Mijn bejaarde zuster is niet getrouwd en heeft geen kinderen. Haar geestelijke vermogens zijn zover achteruit gegaan dat zij haar financiën niet meer alleen kan doen. Sinds enige jaren help ik haar daarbij.

Binnenkort zal zij verhuizen naar een verpleeginstelling en moet haar huis verkocht worden. Hoe kan ik dit en andere financiële zaken voor haar regelen?

Advies van de notaris:

In de praktijk zal de naaste familie de bankzaken van ouderen geleidelijk aan meer en meer regelen. Zolang het niet meer is dan het werk uit handen nemen en de betrokkene zelfstandig haar wil kan bepalen is dit ook geen enkel probleem.

Achteruitgang geestelijke vermogens.

Lastiger wordt het als de betrokkene in verband met achteruitgang van geestelijke vermogens (denk bijvoorbeeld aan dementie) niet meer in staat is voor zichzelf te beslissen.

Degene die de financiële zaken regelt neemt dan bepaalde beslissingen, waar bij het risico om de hoek komt kijken, dat de betrokkene (of diens erfgenamen!) dit misschien niet gewild zou hebben. Met andere woorden, iets (belangeloos) regelen voor een ander kan bij ongewenst resultaat achteraf worden verweten.

Notariële volmacht

Oplossing hiervoor is alleen handelingen verrichten waarvoor de betrokkene toestemming heeft gegeven. In dien men geestelijk in orde is kan men denken aan een notariële verzorgingsvolmacht, waarin omschreven staat welke handelingen de gevolmachtigde mag verrichten. Hieronder kan bijvoorbeeld vallen: bankzaken, huis verkopen, huis kopen, financieringen etc. Een dergelijke volmacht kan ook worden herroepen.

Indien er sprake is van bijvoorbeeld dementie, is een dergelijke volmacht niet mogelijk. De wet geeft 2 mogelijke oplossingen:

Onder curatele stelling.

Dit is de meest vergaande vorm. De betrokkene zelf wordt beschikkingsonbevoegd om rechtshandelingen (ook van niet financiële aard) te verrichten. De rechtbank spreekt de curatele uit en zal dit alleen doen bij ernstige geestelijke stoornissen. Publicatie in dagbladen is noodzakelijk. In de praktijk komt dit zelden voor.

Onder bewind stelling

Bij bewind wordt niet de persoon zelf, maar diens vermogen onder bewind gesteld. De betrokkene blijft zelf beschikkingsbevoegd. Betreffende de financiële handelingen beslist uiteindelijk de bewindvoerder. De bewindvoerder wordt aangesteld door de kantonrechter op basis van een verzoek en een medische verklaring waaruit de noodzakelijkheid blijkt.

Voor sommige rechtshandelingen (bijvoorbeeld verkoop eigen woning) heeft de bewindvoerder toestemming van de kantonrechter nodig. Dit om misbruik te voorkomen. Daarnaast moet de bewindvoerder periodiek rekening en verantwoording aan de kantonrechter afleggen voor het gevoerde financiële beleid. Indien de bewindvoerder aantoonbaar misbruik heeft gemaakt van zijn positie is hij voor de schade persoonlijk aansprakelijk.

De aanvraag is op zichzelf relatief eenvoudig, maar geeft wel een hoop rompslomp en de nodige kosten. Publicatie is niet noodzakelijk. Door de benodigde toestemming en controle door de

kantonrechter zal misbruik door de bewindvoerder niet erg waarschijnlijk zijn. Tenslotte kan de bewindvoerder zichzelf beschermen door voor handelingen die wel belangrijk zijn, maar waarvoor wettelijk geen toestemming gevraagd hoeft te worden, toch toestemming te vragen. Door de wettelijke basis is voor de buitenwereld duidelijk dat de bewindvoerder bevoegd is. De bewindvoering kan ook door meerder personen gelijktijdig gedaan worden.